

УДК 930(477+438) “19”

СПІВРОБІТНИЦТВО УКРАЇНСЬКИХ І ПОЛЬСЬКИХ ІСТОРИКІВ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ

Леонід ЗАШКІЛЬНЯК

*Львівський національний університет імені Івана Франка
вул. Університетська, 1, Львів, 79000
Кафедра археології та спеціальних галузей історичної науки
e-mail: leoza10@gmail.com*

У статті розглянуто співробітництво між українськими і польськими істориками після утворення незалежної України в напрямі зближення поглядів на проблеми спільного минулого. Показано інтенсифікацію цього співробітництва, зокрема у реалізації спільних наукових проєктів, які втілювалися в декількох серіях спільних видань, у тому числі щодо складних питань українсько-польських стосунків в роки Другої світової війни. Констатовано, що контакти і співпраця істориків у розробці складних проблем минулого сусідніх народів дали позитивні результати в плані їх трактування й оцінки. Наголошено на потребі піднесення наукового співробітництва істориків на якісно новий рівень відповідно до стану розвитку сучасної світової історіографії.

Ключові слова: історіографія, українські і польські історики, співробітництво, українсько-польські стосунки.

Як відомо, історіографія виконує в суспільстві дві основні функції – соціальної пам'яті і суспільної легітимації. Історія української і польської історіографії, тісно пов'язана з суспільним розвитком двох сусідніх народів, упродовж багатьох століть виконувала ці функції. Найбільш же значущого характеру вона набула в останні два століття – в період формування й утвердження української та польської модерних націй. Складні взаємини між українцями і поляками упродовж усього історичного процесу залишили сучасникам багато проблем минулого, котрі вирізнялися як позитивними прикладами, так і негативними конотаціями. Сучасним і майбутнім історикам обох країн доводиться і ще доведеться “розгрібати” багато “завалів історії”, котрі залишаються “важкими питаннями” і створюють перешкоди для порозуміння, зближення двох народів в нових історичних умовах існування незалежних держав України і Польщі.

Після краху тоталітарних режимів перед українськими і польськими істориками постало багато питань щодо тлумачення минулого двох сусідніх народів. Серед проблем, які вимагали б або повернення до пам'яті, або повне забуття, на першому місці були і залишаються взаємини у ХХ ст., котрі ще зберігаються в пам'яті свідків подій. Усі

конфліктні ситуації минулого віку, наклавшись на історичні упередження попередніх часів, залишили в історичній пам'яті обох народів певні негативні стереотипи, в яких взаємні образи виглядають зовсім не привабливо і дружньо¹.

Суспільно-політичні реалії сьогодення особливо наполегливо ставлять перед українськими і польськими істориками завдання переосмислювати взаємини двох сусідніх народів у той непростий час. Ця нова сучасна реінтерпретація минулих подій повинна опиратися на нагромаджений документальний матеріал і зважати не тільки на власні інтереси і потреби, а й на інтереси й потреби сусіда, ставитися до нього з довірою. Тому співробітництво українських і польських істориків у дослідженні й інтерпретації минулого цих взаємин має особливо важливе значення: воно змушує брати до уваги підходи й рації іншої сторони і таким чином досягати зближення позицій, внесення коректив у власні інтерпретації.

З утворенням незалежних України і Польщі обидві історіографії звернулися до занедбаної і забороненої в попередні часи українсько-польської проблематики. 90-ті роки ХХ ст. характеризувалися справжнім "бумом" вказаної тематики. І в Україні, і в Польщі побачили світ сотні публікацій, присвячених українсько-польським взаєминам у ХХ ст., передусім проблемам конфліктних ситуацій, відбулися десятки наукових і громадських конференцій. Їхнім стимулом було прагнення спокійно розібратися з нагромадженими "білими плямами" і поставити крапку над "і".

Однією з перших ініціатив спільного аналізу історії українсько-польських стосунків у ХХ ст. була пропозиція Люблінського університету ім. М.Кюрі-Склодовської організувати зустрічі вчених обох країн для спільного їх обговорення². Перша така зустріч з участю істориків і представників інших спеціальностей з Польщі та України (Львівського і Чернівецького університетів), присвячена обговоренню ідеї польсько-українських наукових форумів, відбулася в Любліні у листопаді 1990 р. На жаль, ініціатива Люблінського університету не набула подальшого організаційного оформлення, хоча й сприяла розвитку наукового співробітництва істориків Любліна і Львова. Друга й остання зустріч в контексті цієї ініціативи пройшла у Львові наприкінці 1995 р. і увінчалася виданням спільного збірника праць з історії козацьких війн XVII ст. та їх відображення у свідомості українського і польського народів³. Вже тоді дослідники звернули увагу на культурно-історичну зумовленість уявлень українців і поляків про козацькі війни, які формувалися під впливом багатьох чинників і змінювалися залежно від суспільно-політичних обставин, залишаючи у свідомості обох народів стійкі стереотипи.

У Любліні інтерес до України й українсько-польських взаємин проявив Інститут Центрально-Східної Європи (Є.Клочовський), за ініціативою якого було розпочато видання нових версій історій країн, що включаються вченими до означеного європейського регіону. З цією метою у 90-х роках Інститут ініціював проведення спільних зустрічей-дискусій учених Польщі, України, Білорусі та Литви з проблем спільного історичного минулого, на яких обговорювалися переважно традиції культурних взає-

¹ Див., наприклад: *Konieczna J. Polska-Ukraina: wzajemny wizerunek*. Warszawa, 2001; *Bluszkowski J. Stereotypy a tożsamość narodowa*. Warszawa, 2005 та ін.

² *Spotkania Polsko-Ukraińskie / Redakcja naukowa Z. Mańkowski*. Lublin, 1992.

³ *Козацькі війни XVII століття в історичній свідомості польського та українського народів*. Матеріали Другої Польсько-Української Наукової Зустрічі (Львів, 12–13 жовтня 1995 р.) / За ред. Л. Зашкільняка. Львів–Люблін, 1996.

мин і взаємовпливів, стимулював підготовку і видання історій країн регіону (з'явилися синтети історії України авторства Н.Яковенко та Я.Грицака), основаних не на політичній візії, а на взаємообміні культурно-цивілізаційними здобутками⁴. Люблінщина має давні культурні зв'язки з Україною, тому не дивно, що саме в Любліні 1999 р. на найвищому державному рівні було відкрито (хоча й з великими труднощами) Польсько-український колегіум європейських університетів, який повинен готувати фахівців з провідних соціальних і гуманітарних наук для обох країн. На жаль, нині цей заклад вже не існує – його було переформатовано у Східні Студії Університету ім. М.Кюрі-Склодовської. За час існування цього закладу (1999–2011 рр.) в ньому пройшло підготовку чимало молодих українських істориків.

І надалі більшість ініціатив у проведенні спільних досліджень і конференцій виходила від польської сторони, котра і на політичному рівні проявляла інтерес до зближення з Україною, зміцнення в ній проєвропейської орієнтації. Щоправда, на початках українська сторона ще ініціювала розвиток співробітництва між науковцями. Свідчення цього – наступний авторитетний форум з обміну думками між українськими і польськими істориками, а саме конференція в Кам'янці-Подільському в травні 1992 р., організована низкою українських і польських наукових установ та асоціацій. Вона також була присвячена темі історичної спадщини і суспільної свідомості й оптимістично показала, що між ученими обох країн не існує нездоланих бар'єрів і упереджень⁵. Однак планам створення польсько-української історичної комісії і початку видання щорічника “Україна – Польща: історична спадщина і суспільна свідомість” реалізуватися не судилося – побачив світ тільки один том з матеріалами конференції, а робота комісії налагоджена так і не була. Видання цього щорічника було відновлено 2007 р. в Інституті українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України у Львові. Вийшли друком три наступні томи⁶, але вже не як спільний, а як окремий український проєкт.

Поступово ініціатива перейшла до тих науково-педагогічних осередків, які проявляли громадський інтерес до опрацювання тематики українсько-польських стосунків. У цьому відношенні вирізнялися польські університетські центри, розташовані у східній частині країни. При цьому активні імпульси наукового і культурного інтересу до України йшли з прикордонного Перемишля, де 1990 р. розпочав діяльність як громадська організація Південно-східний науковий інститут, створений зусиллями історика Станіслава Стемпя. Інститут розвинув надзвичайно активну видавничу і науково-дослідну діяльність, спрямовану переважно на вивчення історії і сучасності взаємин українців і поляків на українсько-польському прикордонні. Південно-східний інститут налагодив наукові контакти з багатьма польськими, українськими та західними науковими центрами, організував низку конференцій, семінарів, літніх шкіл і курсів для польської та української молоді, розпочав видання часопису “Бюлетень українознавчий” (“Biuletyn Ukrainoznawczy”, вийшло 15 випусків), а також кількох серій документальних і дослідницьких праць.

У 1994 р. історики Краківської вищої педагогічної школи (нині – Педагогічної академії в Кракові) і Львівського університету ім. І. Франка започаткували оригінальну

⁴ Między sobą: Szkice historyczne polsko-ukraińskie / Pod red. T. Chynczewskiej-Hennel i N. Jakowenko. Lublin, 2000.

⁵ Польсько-українські студії. Т. 1: Україна – Польща: Історична спадщина і суспільна свідомість. Київ, 1993.

⁶ Україна – Польща: історична спадщина і суспільна свідомість / НАН України, Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича. Львів, 2007. Вип. 2; Вип. 3–4. Львів, 2010–2011; Вип. 5. Львів, 2012.

наукову тему “Львів: місто – суспільство – культура”, яка мала на меті підготувати таку історію цього міста, котра була би позбавлена стереотипів, ґрунтувалася на наукових здобутках і мала позитивний вплив на історичну свідомість обох народів. Соціально-культурний аспект вивчення історії міста – центру взаємодії різних культур і культурних впливів – сприяв “розбавленню” політичної проблематики, сповненої конфліктів, в історії повсякденності, погляду на минулі події з позиції пересічних мешканців міста⁷.

За традицією краківський науковий осередок багато уваги приділяє українсько-польським взаєминам – так, у Ягеллонському університеті працювала група істориків, які вивчали історію України (в рамках історії СРСР, А. Подраза) і українсько-польські взаємини. Наприкінці ХХ ст. українознавчі студії в ньому продовжила Кафедра української філології, а також Фондація св. Володимира, які багато зусиль доклали до відродження українознавства в Польщі (В. Мокрий). Серед кількох періодичних видань, котрі певний час виходили в Кракові з ініціативи краківського осередку українознавства, з огляду висвітлення історії українсько-польських відносин заслуговують на увагу культурологічний альманах “Між сусідами – Między sąsiadami”, а також “Краківські українознавчі зошити”. У них опубліковано чимало документальних матеріалів і статей, які розкривали призабуті сторінки насамперед позитивних міжкультурних взаємин українців і поляків на українсько-польському прикордонні.

Майже одночасно з львівсько-краківською ініціативою зародився польсько-українсько-німецький почин, ініційований Жешувською вищою педагогічною школою (нині – Жешувський державний університет), Львівським університетом ім. Івана Франка і Федеральним інститутом досліджень Сходу та міжнародних відносин у Кельні. Його організатори і учасники ставили за мету в рамках зустрічей науковців, що проходили раз на два роки в Жешові, Львові і Бохольді, розглядати історичні передумови, обставини і чинники розвитку взаємного співробітництва трьох народів на шляху до об'єднаної Європи. У 1994–2005 рр. відбулося шість наукових конференцій за участю вчених трьох країн, на яких розглядалися переважно питання сучасного стану взаємовідносин трьох народів і проблем, що виникають в їх розвитку, в тому числі ustalених історичних стереотипів та упереджень⁸. Жешувський університет провів також низку наукових конференцій, на яких було проаналізовано давнє осадництво на українсько-польському прикордонні, висвітлення українсько-польських взаємин у національних шкільних та університетських підручниках з історії обох країн, а також виникнення стереотипів на міжетнічних теренах.

Прикладом плідного співробітництва істориків стала спільна наукова тема вчених Жешувського університету і Львівського національного університету ім. Івана Франка “Багатокультурне історичне середовище Львова в ХІХ–ХХ століттях”, яка виконувалася впродовж 2002–2007 рр. й завершилася виданням п'яти томів одноіменних сту-

⁷ Lwów: miasto – społeczeństwo – kultura. Studia z dziejów Lwowa / Львів: місто – суспільство – культура. Дослідження з історії Львова. Kraków–Lviv, 1995–20012. Т. 1–8.

⁸ Polska – Niemcy – Ukraina. Uwarunkowania, założenia i przesłanki wzajemnej współpracy / Pod red. W. Bonusiaka. Rzeszów, 1996; Polska – Niemcy – Ukraina. Doświadczenia z transformacji i współpracy / Pod red. W. Bonusiaka. Rzeszów, 1998; Polska – Niemcy – Ukraina. Model dla euroregionów Śródkowowschodniej Europy. Jak wychowywać dla Europy / Pod red. W. Bonusiaka. Rzeszów, 1999; Polska – Niemcy – Ukraina. Narodowe identyfikacje i europejskie integracje w przededniu XXI wieku / Pod red. W. Bonusiaka. Rzeszów, 2000; Polska i Ukraina w podręcznikach szkolnych i akademickich / Pod red. W. Bonusiaka. Rzeszów, 2001; Stereotypy narodowościowe na pograniczu / Pod red. W. Bonusiaka. Rzeszów, 2002 та ін.

дій та окремим томом “Золота книга львівської історіографії XIX–XX століть”⁹. Досвід спільної роботи над темою виявився дуже корисним для українських істориків (взяло участь близько 20 вчених). Він дав змогу висвітлити розвиток української історичної думки в ширшому європейському контексті, набути корисні навички здійснення історіографічного дослідження високого рівня. Це уможливило у 2007 р. розпочати нову спільну дослідницьку тему львівських і жешувських, а ширше – українських і польських – істориків “Історія – ментальність – ідентичність. Роль історії та істориків у формуванні національної свідомості українського і польського народів”, що виконувалася впродовж 2007–2011 рр. і завершилася новим п’ятитомним виданням результатів спільних досліджень¹⁰.

У 2010 р. почалося виконання спільного українсько-польсько-австрійського проекту “Галичина 1772–1918”, який передбачає системне вивчення всіх сфер суспільного життя австрійської провінції – Королівства Галичини і Лодомерії з прилеглими до неї князівствами. Проект, розрахований до 2020 р., передбачає видання енциклопедії Галичини і низки комплексних монографій, присвячених різним зрізам суспільно-культурного життя багатокультурного населення провінції в умовах модернізації¹¹.

У 1990–2000-х роках відбулось чимало спільних наукових форумів українських і польських учених, присвячених конкретним темам з історії українсько-польських стосунків у XX ст. Здебільшого вони ініціювалися польською стороною, а українські вчені були присутні на правах гостей¹².

З українського боку в діалозі польських та українських вчених задіяні переважно історики західного регіону України, зокрема Львова, Дрогобича, Луцька, Чернівців, Івано-Франківська, Тернополя. Українські історики ініціювали також низку українсько-польських наукових форумів, які завершилися виданням матеріалів¹³. Традиційним осередком вивчення західного сусіда й історії стосунків з ним залишається Львів, де діють Львівський національний університет ім. І. Франка, кілька інших універси-

⁹ Wielokulturowe środowisko historyczne Lwowa w XIX i XX wieku / Redakторы J. Maternicki i L. Zaskilniaka i in. Rzeszów–Lwów, 2004–2007. Т. 1–5 (том 4 вийшов у Львові 2006 р.); Złota księga historiografii lwowskiej XIX i XX wieku / Pod redakcją Jerzego Maternickiego przy współpracy Leonida Zaskilniaka. Rzeszów, 2007.

¹⁰ Historia – mentalność – tożsamość. Miejsce i rola historii oraz historyków w życiu narodu polskiego i ukraińskiego w XIX i XX wieku / Praca zbiorowa pod redakcją Joanny Pisulińskiej, Pawła Sierżęgi, Leonida Zaskilniaka. Wstępem opatrzył Jerzy Maternicki. Rzeszów, 2008; Historia – mentalność – tożsamość. Studia z historii, historii historiografii i metodologii historii / Pod redakcją Karoliny Polasik-Wrzosek, Wojciecha Wrzoska i Leonida Zaskilniaka. Poznań, 2010; Історія – ментальність – ідентичність. Випуск 4: Історична пам’ять українців і поляків у період формування національної свідомості в XIX–першій половині XX століття: колективна монографія / за ред. Леоніда Зашкільняка, Йоанни Пісулінської, Павла Серженги. Львів, 2011; Mity i stereotypy w dziejach Polski i Ukrainy w XIX i XX wieku / Pod redakcją Andrzeja Czyżewskiego, Rafała Stobieckiego, Tomasza Toborka, Leonida Zaskilniaka. Warszawa–Łódź, 2012. П’ятий том студій матеріалів Гданської конференції буде видано у 2013 р.

¹¹ Результати спільних досліджень вже втілились в перші спільні видання: Galicja 1772–1918. Problemy metodologiczne, stan i potrzeby badań. Praca zbiorowa pod redakcją A. Kawalec, W. Wierzbienca, L. Zaskilniaka. Wstępem opatrzył J. Maternicki. Rzeszów, 2011. Т. 1–3; Galicja a powstanie styczniowe. Pod redakcją M. Hozzowskiej, A. Kawalec i L. Zaskilniaka. Warszawa–Rzeszów, 2013.

¹² Одним з таких прикладів може бути проект Інституту політичних досліджень ПАН, який завершився публікацією великої колективної праці: Europa nie prowincjonalna. Przemiany na ziemiach wschodnich dawnej Rzeczypospolitej (Białoruś, Litwa, Łotwa, Ukraina, wschodnie pogranicze III Rzeczypospolitej Polskiej w latach 1772–1999). Praca zbiorowa pod red. K. Jasiewicza. Warszawa–London, 1999.

¹³ Україна і Польща в період феодалізму. Збірник наукових праць. Київ, 1991; Українсько-польські відносини в Галичині у XX ст. Івано-Франківськ, 1997; Акція “Вісла” в контексті українсько-польських відносин XX століття. Івано-Франківськ, 1999 та ін.

тетів, а також Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича Національної академії наук України, Львівська філія Інституту української археографії та джерелознавства ім. М. Грушевського НАН України, Наукове товариство ім. Шевченка, інші наукові й громадські установи.

Варто приділити увагу непересічному діалогу українських і польських істориків, який відбувся в рамках тринадцяти наукових семінарів, присвячених українсько-польським стосункам у 1918–1947 рр. Поштовхом до його організації стала конференція польських та українських істориків, організована центром “Карта” у 1994 р. в м. Подкова Лесьна під Варшавою. Під час її проведення стала очевидною потреба незаангажованого фахового вивчення низки подій українсько-польських стосунків напередодні, під час і після Другої світової війни, які зберігаються у свідомості ще живих їх учасників і просто сучасників у вигляді односторонніх стереотипів, породжуючи взаємну недовіру і підозрілість. Йшлося, передусім, про українсько-польське протистояння на окупованих гітлерівцями територіях Волині, Галичини, Холмщини, Надсяння і Підляшшя в 1939–1945 рр. Було вирішено провести серію наукових семінарів, які відбуватимуться по чергову у Варшаві та Луцьку і на яких польські й українські історики зроблять спробу дійти спільної думки щодо причин і характеру цих подій. З українського боку в роботі семінарів взяли активну участь вчені з різних наукових осередків, серед яких помітний вклад в розробку тематики внесли Я. Ісаєвич, І. Ільюшин, С. Макарчук, С. Кульчицький, М. Кучерепа, В. Баран, В. Трофимович та ін.

Особливістю тринадцяти семінарів, проведених у 1996–2008 рр., був добір фахівців з обох сторін, котрі в кулуарній обстановці мали можливість обговорити усі складні проблеми взаємин зазначеного періоду, підписати підсумкові “протоколи узгоджень і розбіжностей” з кожної розглядуваної теми. Підсумком семінарів стало унікальне 11-томне видання їх матеріалів з доповідями і стенограмою обговорень та протоколами, що видавалися польською й частково українською мовами. Семінари яскраво продемонстрували, наскільки складно сформулювати спільний погляд на конфліктні питання, якщо робити це з політизованих позицій “національної рації стану”. Попри сильний тиск з боку громадськості обох країн (у Польщі – родин постраждалих і депортованих поляків, в Україні – учасників національного руху та постраждалих), історики змогли дійти порозуміння з багатьох спірних питань в оцінці подій українсько-польського конфлікту на західноукраїнських землях в роки Другої світової війни. Своє завдання вони вбачали насамперед у намаганні пояснити причини і розкрити характер конфлікту, залишаючи його морально-політичну оцінку політикам обох країн. Разом з тим, учасники констатували: оскільки в конфлікті обидві сторони мали різні цілі і наміри, дійти до повної тотожності поглядів немає потреби і можливості; натомість, цілком досяжним є розуміння і пояснення дій та намірів обох сторін¹⁴.

І все ж тема українсько-польських стосунків у роки Другої світової війни виявилася незакритою. Певні політичні кола в Польщі (т.зв. кресові і комбатантські товариства), частина громадськості, не задоволена констатацією факту українсько-польського конфлікту і численних жертв по обидва боки, продовжила кампанію одностороннього звинувачення українських повстанців у проведенні “етнічної чистки” і навіть “геноци-

¹⁴ Polska – Ukraina: trudne pytania. – Warszawa, 1997–2009. Т. 1–11 (Української версії матеріалів вишло лише 7 томів). Див. також: Гаєрилюк О. Українсько-польський діалог 1990-х років стосовно подолання взаємних національних стереотипів: здобутки і нереалізовані можливості // Stereotypy narodowościowe na pograniczu / Pod red. W. Bonusiaka. Rzeszów, 2002.

ду” поляків “на Волині і в Малопольщі Східній (Галичині)” під час “антипольської акції”. Спалахи таких звинувачень припали на чергові річниці подій 1943 р. – 2008 і 2013 роки. На жаль, і частина польських істориків підпала під тиск громадської думки “кресовців”, а науковий доробок українсько-польських семінарів не став надбанням широкої громадськості. Марними виявились спроби українських істориків продовжити спільні дослідження з цієї тематики. В останні роки позиції і погляди українських і польських дослідників на проблеми взаємин під час Другої світової війни суттєво розійшлися¹⁵.

Викладені міркування не вичерпують заявленої теми, більше того, вони схиляють до думки, що історія українсько-польських відносин у ХХ ст., висвітлювана українськими і польськими істориками, переважно обертається навколо питань політичних, пов’язаних з конфронтацією двох народів. Імовірно, така ситуація зумовлена насамперед прагненням науковців чітко визначити її причини, з’ясувати всі нюанси даної тематики. На нашу думку, нова площина студій полягає у вивченні стійких стереотипів свідомості, які утвердились у свідомості українців і поляків, у їхніх поглядах на спільне минуле. Необхідно підкреслити, що винятково важливу роль в реалізації цих положень відіграє безпосереднє співробітництво українських і польських істориків, яке дає змогу співставляти власну лабораторію досліджень з працею колег і, як наслідок, підвищувати загальний рівень своїх розвідок, а також публікувати спільні праці, що мають, як правило, більший суспільний резонанс. Щоправда, українська сторона поки що “програє” польським партнерам як у кадровому забезпеченні такого співробітництва, так і в фінансових можливостях його реалізації, тому в майбутньому зближення України і Польщі в євроінтеграційному просторі вимагатиме більших зусиль у цьому напрямі з боку істориків обох країн.

CO-OPERATION OF UKRAINIAN AND POLISH HISTORIANS AT THE CONTEMPORARY STAGE

Leonid ZASHKILNYAK

Lviv Ivan Franko National University

1, Universytets'ka str., Lviv, 79000

The Chair of Archeology and Special Branches of Historical Science

e-mail: leoza10@gmail.com

The article describes the development of co-operation between the Ukrainian and Polish historians through the last fifteen years trying to solve the problems of Ukrainian-Polish historical relation. The author shows the intensification of this co-operation and its results, especially in the researching of the World War II period. It has been confirmed that there are remain many discussed questions of Ukrainian-Polish historical relation needed to solve by historians, which must help both peoples

¹⁵ Про ці розходження див.: *Зашкільняк Л.* Волинь, Галичина: суперечки довкола українсько-польських стосунків у роки II світової війни // “Г” Незалежний культурологічний часопис. Львів, 2013. Число 74 (Волинь 1943). С. 288–300; Волинь і Холмщина 1938–1947. Польсько-українське протистояння та його відлуння. Дослідження, документи, спогади / Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність. Вип. 10. Львів, 2003.

to overcome the old stereotypes. The historians' contacts and joint working under these problems should be bring both good results in the scientific understanding of the complicated past events and peoples mutual understanding too. However, stated the need for scientific cooperation historians rise to a new level in accordance with the state of the modern world historiography.

Key words: historiography, Ukrainian and Polish historians, cooperation. Ukrainian-Polish relations.

СОТРУДНИЧЕСТВО ПОЛЬСКИХ И УКРАИНСКИХ ИСТОРИКОВ НА СОВРЕМЕННОМ ЭТАПЕ

Леонид ЗАШКИЛЬНЯК

*Львовский национальный университет имени Ивана Франко
ул. Университетская, 1, Львов, 79000
Кафедра археологии и специальных отраслей исторической науки
e-mail: leoza10@gmail.com*

В статье рассмотрено сотрудничество украинских и польских историков после образования независимой Украины в направлении сближения взглядов на проблемы общего прошлого. Показана интенсификация этого сотрудничества, в частности, по реализации совместных изданий, в том числе относительно сложных вопросов украинско-польских отношений в годы Второй мировой войны. Констатировано, что контакты и совместная работа историков в разработке сложных проблем истории соседних народов увенчались положительными результатами в плане их трактовки и оценки. Сделано ударение на потребности повышения научного сотрудничества историков на качественно новый уровень в соответствии с состоянием развития современной мировой историографии.

Ключевые слова: историография, украинские и польские историки, сотрудничество, украинско-польские отношения.

Стаття надійшла до редколегії 25.09.13.
Прийнята до друку 11.10.13.